

Ana-Maria Butură

Arta picturii corporale cu Henna

O pasiune care trece dincolo de granițe

ANA-MARIA BUTURĂ

Arta picturii corporale cu henna

O pasiune care trece dincolo de granițe

Lucrare publicată cu sprijinul generos al

सत्यमेव जयते

Ministry of Culture
Government of India

सत्यमेव जयते

Embassy of India to Romania
Ambasada Indiei în România

ANA-MARIA BUTURĂ

Arta picturii corporale cu henna

O pasiune care trece dincolo de granițe

Cuvânt înainte de Ramona Cecilia Raus

Postfață de Mihaela Gligor

PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ

2025

Copertă de Andrea Janosi.

Fotografie coperta 1:

© Andrei Niculescu, din proiectul artistic al Anei-Maria Butură.
Model henna cu inserții de simboluri și elemente din arta textilă românească, Cluj-Napoca, 2021.

Fotografia autoarei de pe coperta 4:

© Hanna Anedchenko.

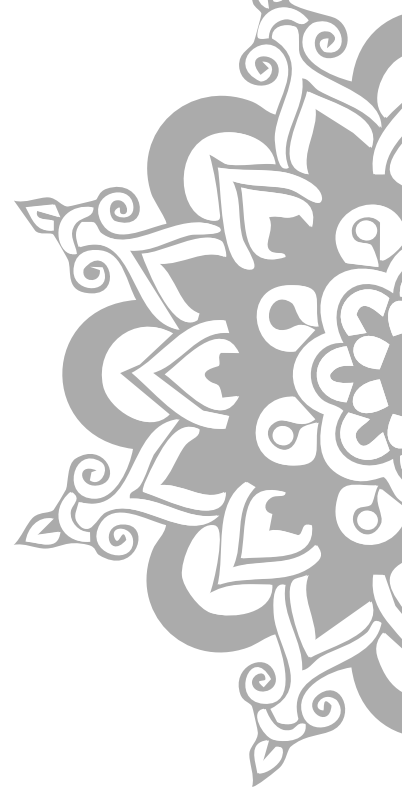
Corectură părți de text și redactare:

ChatGPT 4.0

ISBN 978-606-37-2549-4

© 2025 Autoarea volumului. Toate drepturile rezervate.
Reproducerea integrală sau parțială a textului, prin orice mijloace, fără acordul autoarei, este interzisă și se pedepsește conform legii.

Universitatea Babeș-Bolyai
Presă Universitară Clujeană
Director: Codruța Săcelean
Str. B.P. Hasdeu nr. 51
400371 Cluj-Napoca, România
Tel.: (+40)-744.687.884
E-mail: editura@ubbcluj.ro
<http://www.editura.ubbcluj.ro/>
<https://biblioteca.ubbcluj.ro/>

Introducere în lumea artei Mehndi

Cartea pe care o ții în mâini reprezintă o invitație fascinantă într-o lume de simboluri, tradiții și frumusețe artistică – lumea artei Mehndi. Mai mult decât o simplă tehnică de pictură temporară pe piele, henna este o formă străveche de exprimare culturală, o limbă artistică universală care traversează secole și continente, rămânând în același timp profund ancorată în tradițiile locurilor din care provine.

În universul Mehndi, fiecare linie, fiecare formă și fiecare motiv ornamental ascund în spatele lor un sens profund, o poveste transmisă generații la rând. Picturile Mehndi reflectă sentimente, dorințe și valori, legând trecutul ancestral de prezent și de viitor într-un dialog vizual subtil, dar puternic. Această carte îți propune să descoperi semnificațiile adânci ale desenelor cu henna, dar și modul în care arta Mehndi evoluează și se adaptează permanent la lumea contemporană.

Pe măsură ce vei avansa în paginile cărții, vei afla cum tradiția Mehndi nu este una statică, izolată într-un timp și spațiu îndepărtate, ci este vie și într-o continuă reinventare. Vei descoperi cum tehnicile autentice, născute în Orient, își găsesc astăzi ecoul în reinterpretări moderne și tendințe contemporane, demonstrând că tradiția nu exclude niciodată inovația, ci o îmbrățișează și o integrează armonios.

Această carte este destinată tuturor celor care doresc să înțeleagă mai bine această practică artistică – fie că sunt artiști Mehndi aflați la început de drum, profesioniști din domeniul artelor vizuale sau doar persoane curioase să exploreze frumusețea și complexitatea unei arte atât de speciale. Informațiile prezentate în mod clar și structurat te vor ghida, pas cu pas, prin tehnici esențiale, semnificații simbolice și estetice, stiluri diferite și recomandări

practice pentru a realiza picturi de calitate și a le păstra cât mai mult timp.

Arta Mehndi este, în esență, o celebrare a vieții, un ritual plin de semnificații și emoții profunde. Fie că este realizată cu ocazia nunților, festivalurilor sau doar pentru bucuria pură a artei, Mehndi devine o expresie intimă a identității personale și culturale, o formă de comunicare artistică ce trece dincolo de barierele lingvistice sau culturale.

Prin această carte, sperăm să îți oferim nu doar cunoaștere, ci și inspirație, curajul de a explora și bucuria de a descoperi un limbaj artistic unic. Să înceapă călătoria ta în universul fascinant al artei Mehndi!

Cu apreciere și entuziasm,

Ana-Maria Butură
Martie 2025

Cuvânt înainte

Ana Maria Butură m-a fascinat încă din primele zile de școală, la cursurile și seminariile de Compoziție, Gramatica limbajului vizual sau Teoria culorii. Remarcasem imediat că este posesoarea unei minți treze, iscusite, profund spirituale, care își asumă munca intelectuală și demersul artistic cu o seriozitate impresionantă, chiar tranșantă uneori. Capacitatea ei de a înțelege și a interpreta concepte abstracte și complexe cu o viziune proprie și profund originală m-a convins de calitățile sale artistice și intelectuale deosebite.

Să fii student la Arte Frumoase reprezintă în sine o călătorie fascinantă, asemenea unei povești care ne-a purtat pe amândouă, în etape diferite de timp. În acest context academic și creativ, Ana Maria s-a remarcat nu doar prin talentul ei artistic, ci și prin determinarea cu care abordează fiecare nouă provocare. Am parcurs

împreună multiple călătorii imaginative – adesea romantice, uneori moderne sau postmoderne, chiar utopice – și toate acestea ne-au apropiat de un adevăr incontestabil: fascinația comună pentru arta și cultura orientală.

În universul artistic al Anei Maria, elementele vizuale devin expresii autentice ale unei comunicări profunde, prin care fiecare tușă și fiecare model henna capătă dimensiuni simbolice și confesionale. Prin intermediul picturii corporale, Ana Maria nu doar creează opere vizuale fascinante, ci și împărtășește subtil, dar profund, din universul său creator. În absența cuvintelor, limbajul vizual devine un mediu ideal prin care artista își exprimă trăirile, emoțiile și perspectivele personale, iar fiecare lucrare devine o oglindă fidelă a propriei sale identități și conștiințe artistice.

Ana Maria nu este doar o simplă practicantă a artei henna; ea revoluționează domeniul printr-o abordare originală și profund personală. Talentul său constă în abilitatea de a combina tehnici și simboluri tradiționale orientale cu elemente de expresivitate contemporană, depășind limitele estetice obișnuite și convenționale. Ea a reușit să transforme pictura corporală cu henna dintr-o simplă formă de decorare corporală într-un veritabil limbaj artistic viu și autentic, ce comunică într-un mod unic și profund personalitatea și identitatea purtătorului.

Astăzi, Ana Maria Butură este recunoscută ca una dintre primele și cele mai importante practicante ale artei Mehndi din România. Prin cercetarea sa minuțioasă și prin demersul său artistic inovator, ea nu doar analizează evoluția și răspândirea acestei practici, dar contribuie activ la integrarea acestei arte în contextul cultural românesc. În acest sens, munca sa depășește simpla documentare, constituind un exemplu clar de artă angajată, prin care îmbogățește patrimoniul cultural local.

În cei peste zece ani dedicați cercetării și practicării picturii corporale cu henna,

artista a descoperit că procesul creativ este și o formă autentică de introspecție și auto-explorare, un mod prin care corpul uman devine un instrument esențial pentru comunicarea artistică și dezvoltarea personală. Astfel, lucrările sale transcend simpla decorare corporală, devenind reflecții ale propriului univers interior, explorări ale identității și afirmații ale feminității și naturii.

Ana Maria Butură este un model al artistului contemporan care îmbină autenticitatea și originalitatea într-un mod unic, combinând rigoarea științifică a cercetării cu sensibilitatea și rafinamentul artistic. Demersul său inovativ continuă să inspire și să ofere noi perspective asupra modului în care percepem corpul uman și rolul artei în viața noastră cotidiană. Lucrările sale sunt adevărate incursiuni terapeutice, manifestări autentice ale bucuriei și celebrării vieții, având puterea de a ne atrage într-o lume aparte, plină de semnificații și frumusețe profundă.

Lect. univ. dr. Ramona Cecilia Raus
*Universitatea de Artă și Design
din Cluj-Napoca*

Început personal

Această carte reprezintă reflecția unei călătorii personale în lumea artei și creativității. Încă din copilărie, m-am considerat un suflet atipic, plin de imaginație și sensibilitate față de frumusețea lumii. Aceste daruri nu au fost doar surse de bucurie, ci și responsabilități care m-au determinat să explorez arta, natura și conexiunea profundă cu oamenii din jurul meu.

Încă de mică, am găsit în pictură și desen o modalitate de a-mi exprima emoțiile, o cale prin care să dau formă și culoare gândurilor mele. De fiecare dată când luam o pauză, îmi aminteam să mulțumesc divinității pentru acest dar. Această înclinație artistică și curiozitatea m-au condus, în mod firesc, spre descoperirea unei arte fascinante: pictura cu henna pe piele, arta Mehndi.

Instant atrasă de simbolismul și eleganța desenelor cu henna, m-a fascinat felul în care această artă poate îmbina estetica și tradiția, creând punți între culturi și generații. Acest sentiment de conexiune și descoperire avea să devină esențial în călătoria mea artistică.

Am descoperit arta tatuajelor cu henna în anul 2014 și am fondat propria mea companie, *Ana's Work*, influențată de filmele indiene și de cultura bogată a acestei țări. M-a impresionat nu doar frumusețea desenelor, ci și relația profundă pe care oamenii din India o au cu picturile corporale. Tot în acea perioadă, un amic venit din India m-a inspirat să fiu mai curioasă, să aflu mai multe despre această formă de artă și să înțeleg tehnicile din spatele acestor creații impresionante.

Curiozitatea m-a făcut să caut informații pe internet despre cum aș putea realiza și

eu astfel de tatuaje. Mi-am dat repede seama că, în România, la acel moment, henna ca artă corporală nu era foarte cunoscută. Materialele erau greu de găsit – conurile de henna nu existau pe piață, iar pudra disponibilă era destinată vopsirii părului, nu decorării pielii. Totuși, asta nu m-a descurajat. Am reușit să comand pudră de henna și am început să experimentez.

Primele încercări nu au fost perfecte. Consistența pastei nu era potrivită, pigmentarea nu era uniformă, iar liniile nu aveau claritatea dorită. Dar nu am renunțat. Am perseverat, testând diverse combinații și rețete, inspirându-mă din informațiile disponibile online – care, la vremea respectivă, nu erau foarte detaliate. Cu fiecare nouă încercare, am învățat mai mult despre ingrediente, proporții și tehnicile corecte de aplicare.

După trei-patru ani de practică intensă, am creat propria mea rețetă de henna. Am găsit formula ideală, cea care pigmenta pielea rapid și intens, cu o consistență perfectă pentru detalii fine și linii fluide. A fost un moment de satisfacție incredibilă

să realizez că, după ani de căutări și experimente, aveam în sfârșit rețeta perfectă.

Această descoperire nu doar că mi-a îmbunătățit munca, dar mi-a permis să împărtășesc cunoștințele acumulate cu alți pasionați de henna. În cadrul cursurilor pe care le-am susținut ulterior, am putut oferi nu doar tehnici și sfaturi, ci și rețeta completă, testată și perfecționată. Astfel, ceea ce a început ca o curiozitate s-a transformat într-o pasiune fără granițe, o artă care continuă să mă inspire și să mă conecteze cu oameni din întreaga lume.

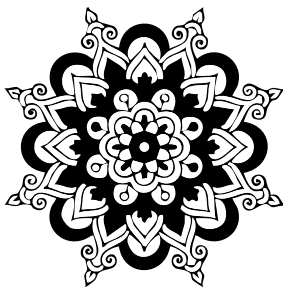
Așa ia naștere și această carte, din dorința de a vă împărtăși atât experiențele minunate pe care arta Mehndi le-a adus în viața mea, cât și câteva dintre abordările artistice pe care le-am explorat în acest mediu.

Sper ca această carte, împreună cu povestea mea să ajungă la sufletul celor care au nevoie de puțin mai mult curaj în a-și urma pasiunea artistică și sper să fiu dovedă vie a faptului că arta ta și a mea, nu are granițe către sufletul nostru și a celor din jur.

Mulțumesc tuturor celor care au fost alături de mine în acești 11 ani de activitate, în special celor care m-au încurajat, atât sufletește, cât și trupește, în acest parcurs al vieții mele artistice și dezvoltării mele ca om, iar aici îi voi menționa pe profesorii mei, familia mea și surorile mele, toți prietenii care m-au ajutat cu standurile de

henna, nopțile nedormite, urgențele de la evenimente, ridicarea moralului și desigur, tuturor clientelor mele care au devenit parte din călătoria mea de viață.

Mulțumesc *Centrului Clujean pentru Studii Indiene* de la Universitatea Babeș-Bolyai și Ambasadei Indiei în România pentru susținerea acestui proiect.

Introducere

Fiind printre primii practicanți cu notorietate ai artei Mehndi din România, cu peste 10 ani de experiență în domeniu, am simțit o responsabilitate continuă de a explora, cerceta și dezvolta această practică. De-a lungul anilor, am aprofundat complexitatea și profunzimea acestei arte milenare, explorând multiplele sale valențe culturale și estetice. Această călătorie artistică mi-a oferit oportunitatea de a îmbina tehnicile tradiționale cu elemente inovatoare, creând un stil care reflectă atât moștenirea culturală orientală, cât și influențele specifice identității românești.

Astăzi, henna nu mai este doar o formă de decorare a pielii, ci un mijloc de exprimare personală, un ritual de celebrare și o punte între culturi. Prin această artă, corpul uman devine o pânză vie, pe care se imprimă povești, simboluri și emoții. În continuare, vă invit să descoperiți o serie de lucrări în care elementele tradiționale ale hennelor sunt armonios integrate cu simboluri autentice din cultura românească, punând astfel bazele unei estetici noi, care îmbină influențele orientale cu identitatea noastră vizuală.

Figura 1. Fotografie realizată
de Viorel Zăgorean.
Cluj-Napoca, 2021.

Postfață

Încă din anul 2014, de la înființarea *Centrului Clujean pentru Studii Indiene* la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, mai multe evenimente organizate de noi au avut în centrul lor femeia, fie că a fost vorba despre volume dedicate femeilor remarcabile ale Indiei, expoziții de fotografie, parade și workshopuri despre arta îmbrăcării sariului sau expoziții cu textile și bijuterii. La majoritatea acestor evenimente deosebite am avut-o alături, cu entuziasm și profesionalism, pe Ana Maria Butură, care a adus, prin arta sa, un plus de culoare și originalitate fiecărui eveniment.

Mi s-a părut mereu nemaipomenit că Ana Maria Butură a învățat singură nu doar să deseneze modelele complicate pe care le realizează cu o lejeritate de invidiat, ci și să își prepare pasta pentru desenele cu henna.

Era încă elevă, când am cunoscut-o. Se pregătea pentru bacalaureat, însă în același

timp învăța, de una singură, despre istoria fascinantă a artei Mehndi și căuta să descopere, prin desen, punți de legătură între cultura română și culturile din Orient. Încercările sale nu au rămas fără rezultat, iar alegerea de a urma Universitatea de Artă și Design din Cluj-Napoca a venit firesc. La fel de firesc a continuat să crească interesul ei pentru arta Mehndi, iar lucrarea de licență finalizată în anul 2021, atât de frumos intitulată „Pictura cu henna. De la artă folclorică, la exprimare artistică. Din Orient, până în Transilvania“, a constituit o premieră absolută, fiind prima și încă singura lucrare pe acest subiect din România.

Artista Ana Maria Butură a crescut și s-a dezvoltat alături de desenele sale. De la liniile aparent simple și până la modelele florale complicate, drumul ei în viață s-a împletit cu tehnica picturii corporale cu henna. A participat la foarte multe

evenimente, în țară și în străinătate, a creat și doborât recorduri importante. Și a mai făcut ceva nemaipomenit: a demonstrat că desenul cu henna nu este doar o practică culturală, un mijloc de înfrumusețare a femeii, ci și un model de implicare socială, deoarece, prin lucrările sale, Ana Maria a ajutat multe tinere care se luptă cu diferite boli teribile să se simtă din nou feminine și să recâștige respectul de sine. Și, poate, acesta este lucrul cel mai important pe care tânăra artistă l-a făcut.

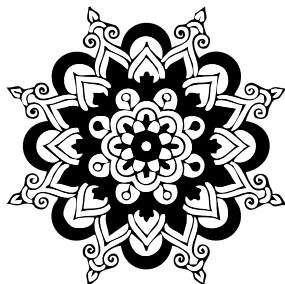
Cartea aceasta e doar un alt pas înainte înspre o carieră frumoasă! Mă bucur

tare mult că *Centrul Clujean pentru Studii Indiene* a putut să sprijine, grație unui grant oferit de Ministerul Culturii din India și Ambasada Indiei în România, apariția acestui volum cu totul deosebit și unic în România. O felicit din toată inima pe Ana Maria Butură și îi urez mult succes în viitor! E mereu binevenită la evenimentele centrului indian și sunt convinsă că va fi un model demn de urmat de generațiile viitoare de artiști români ce vor căuta, asemenea ei, legături între lumi îndepărtate geografic, dar atât de apropiate simbolistic.

Mihaela Gligor

Director

Centrul Clujean pentru Studii Indiene
Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca

Bibliografie

Surse pictură cu henna – stil indian:

- Cartwright-Jones, C. (2006), *Henna's Secret History*, TapDancing Lizard LLC.
- Chopra, P. (2013), *Symbolism in Hindu Art*, Lotus Books.
- Roome, L. (2017), *Mehndi: Rediscovering Henna Body Art*, Dover Publications.
- Sharma, K. (2021), *Mehndi in Indian Culture: A Symbolic Perspective*, Cultural Heritage Press.

Surse pictură cu henna – stil arăbesc:

- Cartwright-Jones, C. (2006), *Henna's Secret History*, TapDancing Lizard LLC.
- Jasmine Mehndi (fără an), *Arabic Mehndi designs: Mughlai Mehndi*, Disponibil online.

- Roome, L. (2017), *Mehndi: Rediscovering Henna Body Art*, Dover Publications.

Surse utilizate în completarea capitolului despre henna albă:

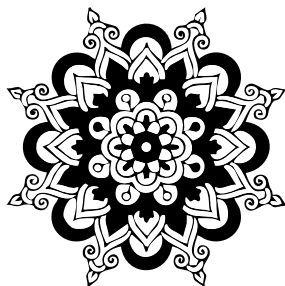
- Cartwright-Jones, C. (2006), *Henna's Secret History*, TapDancing Lizard LLC.
- Roome, L. (2017), *Mehndi: Rediscovering Henna Body Art*, Dover Publications.
- Singh, P. (2016), *Henna Art: Techniques and Traditions*, Jaypee Brothers Publications.

Surse utilizate în completarea capitolului despre henna neagră:

- Cartwright-Jones, C. (2006), *Henna's Secret History*, TapDancing Lizard LLC.

- FDA (U.S. Food and Drug Administration) (2020), *Temporary Tattoos & Henna/Mehndi and “Black Henna” Fact Sheet*, Disponibil online: FDA.gov
- Jacob, S. E., & Zapolanski, T. (2008), Paraphenylenediamine (PPD): A review of the literature, *American Journal of Contact Dermatitis*, 19(1), 29-35.
- Roome, L. (2017), *Mehndi: Rediscovering Henna Body Art*, Dover Publications.

Fotografii de Andrei Niculescu, Viorel Zăgrean și din arhiva personală a autoarei.

Despre autoare

Ana-Maria Butură este artist Mehndi de peste 11 ani și un profesionist dedicat în domeniul artelor vizuale. Absolventă a Facultății de Arte și Design din Cluj-Napoca, specializarea Pedagogia artelor plastice și decorative, și a Facultății de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării (FSPAC) la Universitatea Babeș-Bolyai, specializarea Comunicare și relații publice, Ana-Maria îmbină arta vizuală cu o înțelegere profundă a mesajului artistic și impactului cultural. Această dublă specializare îi conferă o viziune interdisciplinară, transformând tatuajele Mehndi într-o formă expresivă de dialog vizual și identitar.

În 2015, Ana-Maria a organizat un tur național în România, având ca scop promovarea artei picturii cu henna pe piele.

Doi ani mai târziu, în 2017, a stabilit un record național, realizând 265 de tatuaje cu henna într-o singură oră, în cadrul salonului Bas Tattoo din Cluj-Napoca. În 2019, și-a împărtășit experiența și viziunea artistică pe scena TEDxYouth Cluj-Napoca, vorbind despre curajul de a-ți urma pasiunile și parcursul său în arta Mehndi. Pe parcursul carierei sale, a reprezentat arta Mehndi la evenimente culturale și festivaluri renumite, precum Namaste India, Ia întâlnește sariul la ARTCUB București, Zilele Clujului, Untold Festival și Electric Castle. De asemenea, a avut onoarea de a reprezenta arta Mehndi în cadrul Palatului Parlamentului, din partea statului Qatar, consolidând astfel recunoașterea internațională a talentului său.

Cuprins

Introducere în lumea artei Mehndi	5	La intersecția dintre arta performativă și decorativă	33
Cuvânt înainte	7	Experiența de a fi artist henna în România	37
Început personal	9	Henna ca modalitate de a gestiona pozitiv evenimentele vieții	39
Introducere	13	Arta tatuajelor cu henna, imprevizibilă și naturală	39
Originea artei Mehndi	15	Elemente de originalitate	41
Henna și legătura cu frumusețea feminină și natura	17	Contribuția la temele enumerate	45
Tema feminității	18	Stiluri de pictură corporală cu henna	49
Proprietăți terapeutice și semnificația henei	22	Stilul marocan	49
Henna în lumea contemporană: artă și performance	23	Stilul indian	50
Body Art cu henna în arta performativă	27	<i>Pictarea zeului Shiva pe palme</i>	50
Arta performativă	27	<i>Semnificația Mehndi-ului aplicat mirilor</i>	51
Body art	28	<i>Legătura culturală și spirituală dintre miri</i>	51
Body painting	28	Stilul arăbesc	51
Henna – pigment natural utilizat pentru decorarea pielii	31	<i>Caracteristici stilistice</i>	52

Comparație scurtă între Mehndi-ul indian tradițional și cel arăbesc (Mughlai)	53	Popularitatea henei albe printre miresele contemporane.	66
Viziunea mea despre arta tatuajelor cu henna în România.	55	Henna neagră: riscuri, precauții și contraindicații.	69
Cum se realizează materialele și picturile cu henna.	59	Ce este henna neagră și care sunt pericolele asociate?	69
Preparare, aplicare, păstrare, dezvăluire.	59	Riscuri asociate utilizării henei negre cu PPD	69
Păstrarea pastei pe piele.	61	Precauții și recomandări	70
Păstrarea și îngrijirea modelului aplicat	61	Cum identificăm henna sigură (naturală) față de henna periculoasă?	70
Dezvăluirea modelului final	63	Avertisment clar pentru artiști și clienți	71
Henna albă. Tendință modernă în pictura corporală Mehndi pentru mirese.	65	Recomandări	71
Ce este henna albă?	65	Încheiere	73
Aplicarea pastei de henna albă	65	Postfață	77
		Bibliografie	79
		Despre autoare	81

Ana-Maria Butură își desfășoară activitatea artistică între Cluj și București, însă călătorește frecvent în alte țări pentru a-și alimenta creativitatea. Pe lângă pictura corporală cu henna, explorează diverse medii artistice, de la ceramică, pictură, colaj până la tehnici fotografice și mix media. Este un artist interdisciplinar, cu o curiozitate aparte pentru natură, oameni și henna, căutând mereu noi forme de expresie care să îmbine tradiția cu inovația. Această carte reflectă pasiunea și dedicarea sa pentru arta mehndi, oferind cititorilor o incursiune în istoria, simbolismul și evoluția tatuajelor temporare, alături de inspirație pentru a descoperi frumusețea și profunzimea acestei forme de artă.

„Ana Maria Butură este un model al artistului contemporan care îmbină autenticitatea și originalitatea într-un mod unic, combinând rigoarea științifică a cercetării cu sensibilitatea și rafinamentul artistic. Demersul său inovativ continuă să inspire și să ofere noi perspective asupra modului în care percepem corpul uman și rolul artei în viața noastră cotidiană“.

Lect. univ. dr. **Ramona Cecilia Raus**
Universitatea de Artă și Design din Cluj-Napoca

ISBN: 978-606-37-2549-4

Ministry of Culture
Government of India

सत्यमेव जयते
Embassy of India to Romania
Ambasada Indiei în România

